

(19) Országkód

HU

**MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG**

**MAGYAR
SZABADALMI
HIVATAL**

SZABADALMI LEÍRÁS

(11) Lajstromszám:

222 881 B1

(21) A bejelentés ügyszáma: P 02 02135

(22) A bejelentés napja: 2002. 07. 02.

(51) Int. Cl.⁷

A 01 H 5/10

(40) A közzététel napja: 2003. 08. 28.

(45) A megadás meghirdetésének dátuma a Szabadalmi
Közlönyben: 2003. 12. 29.

(72) Feltalálók:

dr. Fótos János, 35%, Szeged (HU)

dr. Szél Sándor, 30%, Szeged (HU)

Ladányi Miklós, 25%, Szeged (HU)

Pintér Zoltánné, 10%, Táplánszentkereszt (HU)

(73) Szabadalmas:

Gabonatermesztési Kutató Közhasznú Társaság,
Szeged (HU)

(74) Képviselő:

dr. Lele István, Szeged

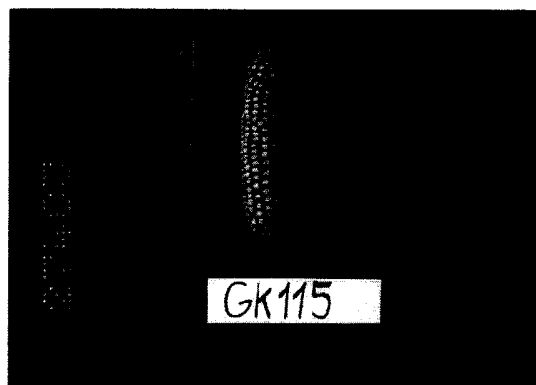
(54)

GK 115 fajtanevű, jó vízleadó, beltenyésztett kukorica-szülővonal (Zea mays L.)

KIVONAT

A növényre az jellemző, hogy magas növésű, kissé görbe levelű, a hímvirágzás időpontja késői, bibe megjelenésének időpontja közepes-késői. A címerfőtengelyen a kalászkák lazán helyezkednek el. A címeroldalágak állása görbe, elsőrendű elágazások száma kevés, a portok antociánosságának intenzitása gyenge, a bibe antociános színeződése jelen van, intenzitása gyenge. A csőkocsány közepes hosszúságú, a cső középhosszú, vastagsága vékony átmérőjű. A cső alakja kúpos-hengeres, a szemsorok száma kevés. A szem típusa közbenső.

A szem színe sárgásnarancs a szemkoronánál, a hátoldalon narancs. A csutka antociános színeződésének intenzitása gyenge. A találmány szerinti kukoricavonal előállításakor kiindulási anyagként korai és kései B37 rokon vonalakkal állították össze a populációt. A populációból 7 évi beltenyésztés és szelekció során állították elő ezt a hosszabb tenyészidejű vonalat. Jó vízleadó képessége, gyors kezdeti fejlődése, amelyet utódaiba, a hibridekbe is örökít, alkalmassá teszi a szülővonalakör bővítésére.

1. ábra

HU 222 881 B1

Találmány tárgya: GK 115 fajtanevű beltenyésztett kukorica-szülővonal.

A találmány szerinti kukorica-szülővonal abban különbözik a B84 vonaltól, hogy a portok antociános színeződése gyenge, a himvirágzás időpontja késői, a bibe megjelenésének időpontja közepes–késői, míg a B84 késői. Az elsőrendű elágazások száma kevés, a B84-nél sok.

A találmány feladata kiváló vízleadó képességet és nagyobb vegetatív (zöld)tömeget örökítő kukoricavonal előállítás.

A találmány szerinti kukoricavonalra az jellemző, hogy magas növésű, a himvirágzás időpontja késői, a bibe megjelenésének időpontja közepes–késői. A levéllemez állása kissé görbe, a levéllemez és a szár által bezárt szög kicsi. A címerfőtengely hossza a legalsó elágazástól hosszú, a legfelső elágazástól közepes. A címerfőtengely kalászkáinak tömörsége laza, a címeroldalak állása görbe. A kalászkapelyva antociánossága hiányzik vagy nagyon gyenge, az alap nélkül, az alapon hiányzik. A portok antociános színeződése gyenge, a bibe antociános színeződésének intenzitása gyenge, a főtenyely kalászkáinak tömörsége laza, az elsőrendű elágazások száma kevés. A cső közepes hosszúságú és közepes hosszúságú csőkocsányon ül, vékony. A szemsorok száma kevés, a szemszín a szemkoronánál sárgásnarancs, a hátoldalon narancsos. A csutka antociánosságának intenzitása gyenge.

A nemesítés során korai és kései B37 vonalak populációjából indultunk ki. 7 évi beltenyésztés és szelekció so-

rán kaptuk ezt a közepes-től a késői kategóriájú érécsoportba tartozó vonalat. A szülővonal önmagában is jó termőképességű, amelyet utódaiba is átörökít. A jó termőképesség mellett kiváló vízleadó képességgel is bír, amely tulajdonság szintén megjelenik utódaiban, a hibridekben. Ma, amikor a betakarításkori alacsony szemnedvesség követelmény a költséges energia megtakarítása érdekében, ez a hibridnemesítés egyik sarkalatos pontjává vált.

A szülővonalra nagy növénymagasság és nagyobb zöldtömeg jellemző, ezért silóhibridek előállítására is kiváló partner.

A specifikus kombinálódóképesség az erősebb oldala. A Szegedi SC 428 FAO 400-as érécsoportú hibrid apai szülővonalaként szerepelt először hibridben.

A vonal jó szárú, fuzáriumos szárkorhadásból eredő szártörés nem jellemző rá. Kismértékben vírusérzékeny, de ez a termőképességben nem okoz jelentősebb visszaesést.

Pollenszolgáltató képessége közepes, és a környezeti stresszre, valamint a vírus hordozó levéltetű fertőzésére szerényebb pollenszolgáltatással válaszol. Ennek ellenére az anyanövények megtermékenyítésére még marad elég pollen, ezért apanövényként is használható. Termőképessége anyaként való használatra is alkalmassá teszi. Különösen az Iodent körbe tartozó szülővonalakkal kombinálódik jól. Az ilyen hibridekre gyors kezdeti fejlődés jellemző.

Az 1. ábrán a csövet mutatjuk be.

A találmány szerinti kukoricavonalat a továbbiakban részletesen ismertetjük.

Levél:	a levéllemez és a szár által bezárt szög	kicsi (3)
Levél:	a levéllemez állása	kissé görbe (3)
Címer:	a himvirágzás időpontja (a növények 50%-án)	késői (7)
Címer:	a kalászkapelyva alapján antociános színeződése	hiányzik (1)
Címer:	a kalászkapelyva antociános színeződése az alap nélkül	hiányzik vagy nagyon gyenge (1)
Címer:	a portok antociános színeződése (friss portokon)	gyenge (3)
Címer:	a főtenyely kalászkáinak tömörsége	laza (3)
Címer:	a főtenyely és az oldalak közötti szög	kicsi (3)
Címer:	az oldalak állása	görbe (5)
Címer:	az elsőrendű elágazások száma	kevés (3)
Cső:	a bibe megjelenésének időpontja (a növények 50%-án)	közepes–késői (6)
Cső:	a bibe antociános színeződése	jelen van (9)
Cső:	a bibe antociános színeződésének intenzitása	gyenge (3)
Levél:	a levélhüvely antociános színeződése (a növény közepén)	hiányzik vagy nagyon gyenge (1)
Címer:	a legalsó oldalág feletti főtenyely hossza	hosszú (7)
Címer:	a legfelső oldalág feletti főtenyely hossza	közepes (5)
Növény:	magassága a címerrel együtt	magas (7)
Növény:	a főcsőeredés magasságának viszonya a növénymagassághoz	közepes (5)
Cső:	a csőkocsány hossza	közepes (5)
Cső:	hossza (a csúhú nélkül)	közepes (5)
Cső:	vastagsága (a középső részen)	vékony (3)
Cső:	alakja	kúpos-hengeres (2)
Cső:	a szemsorok száma	kevés (3)
Cső:	szem típus (a cső középső harmadában)	közbenső típus (3)
Cső:	a szemkorona színe	sárgásnarancs (4)

Cső:	a szem hátoldalának színe	narancs (5)
Cső:	a csutka antociános színeződése	jelen van (9)
Cső:	a csutka antociános színeződésének intenzitása	gyenge (3)

A kukoricavonal előnye: a kiváló vízleadó képesség, nagyobb vegetatív zöldtömeget örökítő képesség.

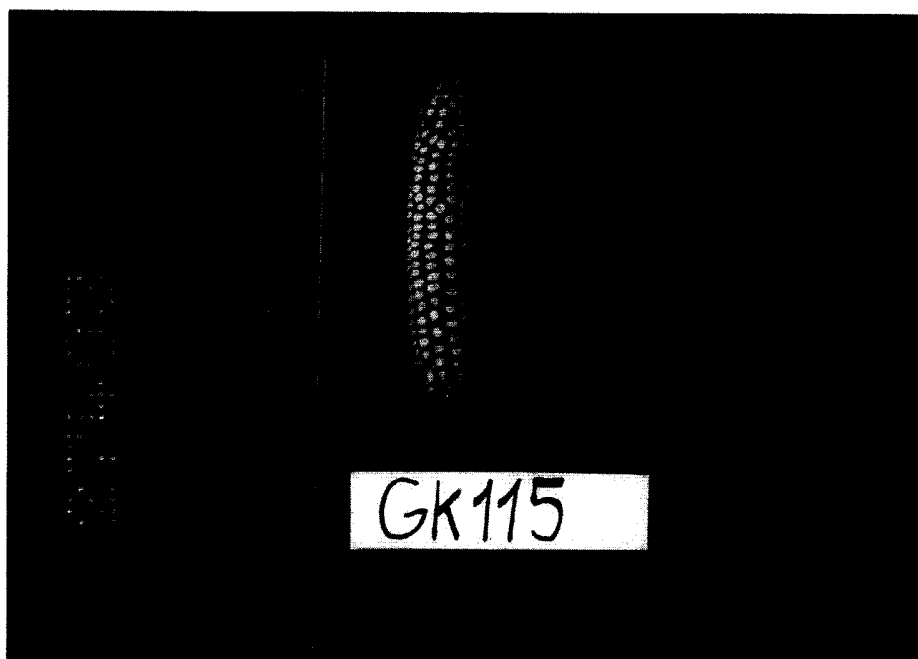
SZABADALMI IGÉNYPONT

GK 115 fajtanevű, beltenyésztett kukorica-szülővonal, *azzal jellemezve*, hogy magas növésű, a hímvirágzás időpontja késői, a bibe megjelenésének időpontja közepes-késői, a főtenhely kalászkáinak tömörsége laza, a címerfőtenhely hossza a legelső elágazástól szá-

5 mítva hosszú, a legfelső elágazástól mérve közepes, a címeroldalágak állása görbe, a kalászkapelyva antociánossága hiányzik vagy nagyon gyenge az alap nélkül, az alapnál hiányzik, a portok antociános színeződése gyenge, a bibe antociános színeződése jelen van, intenzitása gyenge, a cső középhosszú, vékony átmérőjű, kúpos-hengeres alakú, a szemsorok száma kevés, a típusa közbenső, a szem színe sárgásnarancs a szemkoronánál, a hátoldalon narancsos, a csutka antociánossága jelen van, intenzitása gyenge.

10

15

1. ábra